

ತರಳಬಾಳು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಫೌಂಡೇಶನ್, ಸಿರಿಗೆರೆ
ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಅನುಸಂಧಾನ ಪರಿಷತ್, ನವದೆಹಲಿ

ಮೆಕ್ಕೆಜೋಡಲ್ಲ ಸಮಗ್ರ ಬೆಳೆ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನ ಬಿ.ಬಿ.
ವಿಷಯ ತಜ್ಞರು(ಬೇಸಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರ)

ಡಾ|| ದೇವರಾಜ ಬಿ.ವಿನ್.
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು

ತರಳಬಾಳು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ
ದಾವಣಗೆರೆ.

2013

ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಗಾಗಿ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಬೆಳೆ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂಗಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷೇತ್ರ ಆವರಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಶೇ. 80% ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಹಿಂಗಾರು / ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 20 ರಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ದಾವಣಗೆರೆ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಮೈಸೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳವನ್ನು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದನಗಳು ಮತ್ತು ಕೋಳಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ 'ಇಥೆನಾಲ್' ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳವನ್ನು ಮಾನವನ ಆಹಾರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. (ಬರ್ಫಿ, ಚಪಾತಿ, ರೊಟ್ಟಿ).

ತಳಿಗಳು

ತಳಿಯ ಹೆಸರು	ಅವಧಿ(ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)
ಕಾಂಪೋಸಿಟ್ ಎನ್.ಎ.ಸಿ. 6004	120
ನಿತ್ಯಶ್ರೀ (NAH-2049)	110-120
ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಹೇಮಾ(NAH-1137)	110-120

ಹೈಬ್ರಿಡ್ ನಿತ್ಯಶ್ರೀ ಮತ್ತು ಹೇಮಾ ತಳಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಹಾಗೂ ಇವು ಕೇದಿಗೆ ರೋಗ, ಎಲೆ ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗ ಮತ್ತು ಕಾಂಡ ಕೊರೆಯುವ ಕೀಟಕ್ಕೆ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ :

ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಜುಲೈ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾಲ, ತಡವಾಗಿ ಬಿತ್ತುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆಯು ಬೂಜುರೋಗ ಮತ್ತು ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗದ ಬಾಧೆಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈತರು ಎಲ್ಲಾ ವಿವಿಧ ಕಂಪನಿಗಳ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತಾರೆ.

ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು (ಎಕರೆಗೆ) :

ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ	:	6 ಕೆಜಿ (ಎಕರೆಗೆ)
	:	5 ಕೆಜಿ (ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ)
ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ	:	3 ಟನ್
ಅಜೋಟೊಬ್ಯಾಕ್ಟರ್	:	1 ಕೆಜಿ
ರಂಜಕ ಕರಗಿಸುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ	:	1 ಕೆಜಿ
ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ	:	40:20:10 NPK ಕೆಜಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ
ಸತುವಿನ ಸಲ್ಫೇಟ್	:	4 ಕೆ.ಜಿ.

ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಿಸಿ : ಮಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಸಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬಳಸಿ.

ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮೊದಲೇ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಬೆರೆಸಬೇಕು, ಮರುಳ ಮಿಶ್ರಿತ ಮಣ್ಣಾದಲ್ಲಿ 50 ಕೆಜಿ ರಂಜಕ ಹಾಗೂ 25 ಕೆಜಿ ಪೋಟ್ಯಾಷ್ ಒದಗಿಸುವ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತನೆ ಮೊದಲು ಕೊಡಿ, ಉಳಿದ 50 ಕೆಜಿ. ಸಾರಜನಕವನ್ನು ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 25-70 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲುಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಏರುಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತೇವಾಂಶವಿರಬೇಕು.

ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರಸಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು	ಪ್ರಮಾಣ (ಕೆ. ಗ್ರಾಂ.)	ಯೂರಿಯಾ (ಕೆ. ಗ್ರಾಂ.)	ಎಸ್.ಎಸ್.ಪಿ. (ಕೆ. ಗ್ರಾಂ.)	ಎಮ್.ಒ.ಪಿ. (ಕೆ. ಗ್ರಾಂ.)
1	ನೇರ ಗೊಬ್ಬರ	-	44	125	17
2	18:46:0 (ಡಿಎಪಿ)	44	28	-	17
3	10:26:26	39	35	62.5	-
4	20:20:0	100	-	-	17
5	16:20:0	100	9	-	17
6	15:15:15	67	22	62.5	-
7	17:17:17	59	22	62.5	-
8	19:19:19	53	22	62.5	-

ಬೀಜೋಪಚಾರ :

ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರ :

ಯಾವುದೇ ತಳಿ ಅಥವಾ ಹೈಬ್ರಿಡ್‌ನ್ನು ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಬೀಜೋಪಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆ, ಎಚ್ಚರವಹಿಸಿ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ನಾವು ಮಾಡುವ ಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟನಾಶಗಳ ಬಳಕೆ

ವೃತ್ತಿ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಜೋಟೊಬ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಹಾಗೂ ಪಿ.ಎಸ್.ಬಿ. ಪ್ರತಿ ಎಕರೆ ಬೀಜಕ್ಕೆ 1 ಕೆಜಿ. ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವಾದ ಸಾರಜನಕವನ್ನು ಶೇ.10-12% ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ

ಕೇದಿಗೆ ರೋಗ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಕೀಲೋ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಕ್ಕೆ 3 ಗ್ರಾಂ ರಿಡೋಮಿಲ್ ಎಂ. ಝಡ್ ಶಿಲೀಂಧ್ರನಾಶಕದಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಬಿತ್ತನೆ ಅಂತರ :

ಬೀಜವನ್ನು 2 ಅಡಿ (60 ಸೆಂ.ಮೀ) ಅಂತರ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ 1 ಅಡಿ (30ಸೆಂ.ಮೀ) ಅಂತರದಲ್ಲಿ 5 ಸೆಂ.ಮೀ. ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆಳದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪದ್ಧತಿಗಳು :

ಕಳೆಗಳನ್ನು ಕಳೆನಾಶಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹತೋಟಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಕಪ್ಪು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ 1 ಕೆಜಿ ಸಿಮ್ಯಾಜಿನ್ ಅಥವಾ ಅಟ್ರಾಜಿನ್ ಶೇ. 50 ರ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ 1 ಕೆಜಿ ಕರಗುವ ಪುಡಿಯನ್ನು 750 ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ದಿವಸ ಅಥವಾ ಒಂದು ದಿವಸದ ನಂತರ ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಅಟ್ರಾಜಿನ್ : ಮರಳು (1 ಕೆಜಿ : 3 ಕೆಜಿ)

ಒಂಚೂಣಿ ಇತ್ಯೋಡಿ : ರೈತರೇ ಗಮನಿಸಿ ನೀವು ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳದಲ್ಲಿ ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದಾಗ ಕಳೆ ನಾಶಕವನ್ನು ಬಳಸಬಾರದು

ಅಂತರ ಬೆಳೆಗಳು :

1. ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ + ತೊಗರಿ (6:1) ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು.
2. ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ + ತಿಂಗಳ ಹುರಳಿ (2:2) ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ 60 ಸೆಂ.ಮೀ. ಅಂತರ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ಅಡಿ ಅಂತರದಲ್ಲಿ 2 ಸಾಲು ಸೋಯಾ ಅವರೆ ಅಥವಾ ತಿಂಗಳ ಹುರಳಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ತರಳಬಾಳು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ ದಾವಣಗೆರೆ ಇವರುಗಳು 2005-2013 ರವರೆಗೆ ಹಾಲವರ್ತಿ, ಮಲ್ಲೇನಹಳ್ಳಿ, ಸಿದ್ದನೂರು (ದಾವಣಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು) ಕೆಂಚನಹಳ್ಳಿ (ಹರಿಹರ ತಾಲ್ಲೂಕು) ಬೊಮ್ಮೇನಹಳ್ಳಿ, ಗರಗ (ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು), ಹಾಲೇಕಲ್ಲು (ಜಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು)ಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಯಾಗಿ (NAH-2049, NAH 1137 ಹಾಗೂ BRG-1/2) ತಳಿಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ.

ಡಾ || ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಜಿ. ಗೊಲ್ಲರ್ ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ದಾವಣಗೆರೆ ಇವರು ಹಾಲವರ್ತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳದ ಕ್ಷೇತ್ರೋಲ್ಲವದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ರೈತ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಳಿಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು.

ರೋಗಗಳ ಸಮಗ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ :

ಕೇದಿಗೆ / ಬೂಜು ರೋಗ : ಮಳೆಗಾಲ ಮತ್ತು ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಕರಣ ತಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕಾಳಿನ ಇಳುವರಿ ಶೇ. 50-65 ಮತ್ತು ಮೇವಿನ ಇಳುವರಿಯೆಲ್ಲ ಸಹ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯ ತುಪ್ಪಟದಂತೆ ಶಿಲೀಂಧ್ರ ಕಂಡು ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಬಿತ್ತಿದ 20-25 ದಿನದ ನಂತರ ರೋಗದ ಚಿಹ್ನೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಗಿಡಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡು ಗಿಣ್ಣುಗಳ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಎಲೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕೇದಿಗೆಯಾಕರ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಇಕ್ಕಲುಗಳು ಕಂಡು ಬಂದು ತೆನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಳು ಕಟ್ಟುವಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ರೋಗ ಪೀಡಿತ ಬೀಜ, ನೀರು, ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಾಳಿಯ ಮುಖಾಂತರ ರೋಗ ಹರಡುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ :

ರೋಗಪೀಡಿತ ಗಿಡ ಕಿತ್ತು ನಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಗಿಡದಿಂದ ಗಿಡಕ್ಕೆ 2 ಅಡಿ ಮತ್ತು ಬೀಜದಿಂದ ಬೀಜಕ್ಕೆ 1 ಅಡಿ ಅಂತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ನೀರನ್ನು ಬಸಿಯಬೇಕು. ನಿರೋಧಕ ತಳಿಗಳ ಬಳಕೆ (ಎನ್‌ಎಹೆಚ್-2049 ಮತ್ತು ಎನ್‌.ಎ.ಹೆಚ್-1137) ಮಾಡಬೇಕು. ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು (ಪ್ರತಿ ಕೆಜಿ ಬೀಜಕ್ಕೆ ರಿಡೋಮಿಲ್ ಎಮ್ ಜಡ್ 4 ಗ್ರಾಂ). ಬಿತ್ತಿದ 40-45 ದಿನದಲ್ಲಿ ರಿಡೋಮಿಲ್ ಎಮ್ ಜಡ್ 3 ಗ್ರಾಂ /ಲೀ ಅಥವಾ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ 2 ಗ್ರಾಂ. /ಲೀ. ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಎಲೆ ಅಂಗಮಾರಿ ರೋಗ :

ಬಿತ್ತಿದ 25-30 ದಿನದಲ್ಲಿ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮೊನಚಾದ ಕಂದು ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಎಲೆ ಸುಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಗ್ಗಿ ತೆನೆಗಳ ಗಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸತತ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ತೇವಾಂಶವಿರುವಾಗ ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ರೋಗ ಪೀಡಿತ ಗಿಡ ಮತ್ತು ಗಾಳಿಯ ಮೂಲಕ ರೋಗಾಣುಗಳು ಹರಡುತ್ತದೆ.

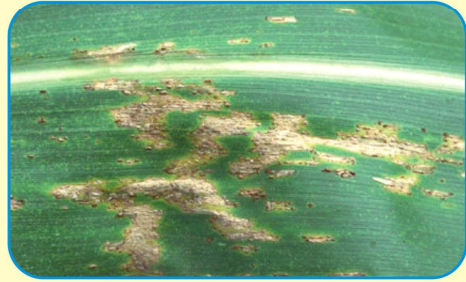

ನಿರ್ವಹಣೆ :

ಬೆಳೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಾಧೆ ಕಂಡಾಗ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ (2 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ.) ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಭಂಡಾರ/ತುಕ್ಕು ರೋಗ :

ಸಂಕರಣ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 30-45 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗದ ಚಿಹ್ನೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಉಬ್ಬಿದಂತೆ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಂಡು ನಂತರ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೇರಿ ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತದೆ. ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಒಡೆದಾಗ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಪುಡಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಮೊದಲು ಹಳದಿಯಾಗಿ ನಂತರ ಕಂದು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಕಾಳಿನ ಮತ್ತು ಮೇವಿನ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸೂಲಂಗಿ ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಾಧೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ತಂಪು ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ತೇವಾಂಶದಲ್ಲಿ ರೋಗದ ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ :

ಮುಂಚಿತ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರೊಪಿಕ್ಟೋನಿಲೋಲ್ ಅಥವಾ ಹೆಕ್ಸೆನಿಲೋಲ್ (1 ಮಿ.ಲೀ. /ಲೀ. ನೀರು) ಅಥವಾ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ (2 ಗ್ರಾಂ./ಲೀ.)ನ್ನು ಬಾಧೆ ಕಂಡಾಗ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಕಾಂಡಕೊಳೆ ರೋಗ :

ಹಿಂಗಾರಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ದಂಟುಗಳು ಕಾಳು ಕಟ್ಟುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 2 ಅಥವಾ 3 ಗೆಣ್ಣೆಗೆ ಮುರಿದು ಬೀಳುತ್ತವೆ. ದಂಟನ್ನು ಸೀಳಿ ನೋಡಿದಾಗ ಕಾಂಡವು ಕಪ್ಪಾಗಿದ್ದು ಕಪ್ಪನೆಯ ಸ್ಲೀರೋಷಿಯಾ ಕಣಗಳ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ತೆನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಳುಗಳ ಗಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಇಳುವರಿ ಕುಂಠಿತವಾಗಿ ಮಾಗಿದಾಗ ತೆನೆ ಕೊಯ್ಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಸಸಿಗಳ ಬಳಕೆ ಒಣ ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಅಸಮರ್ಪಕ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ರೋಗ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ :

ಹೂವಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ತೇವಾಂಶ ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೀಜೋಪಚಾರ (ಥೈರಮ್ 3 ಗ್ರಾಂ ಕೆಜಿ ಬೀಜ) ಮಾಡಬೇಕು.

ಕೀಟಗಳು :

ಕಾಂಡಕೊರೆಯುವ ಹುಳು :

ಕೀಟವು ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಕಂಡು ಬಂದು ಮುಂಗಾರಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಕಂಡು ಕಟಾವ ಮಾಡುವ ತನಕ ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ರಂಧ್ರ ಕಂಡು ನಂತರ ಸುಳಿ ಒಣಗುತ್ತದೆ. ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಕಾಂಡಕೊರಕ ಮರಿಹುಳು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಚಿಟ್ಟೆ ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತದೆ. ಗಿಡಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತವಾಗಿ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ :

- * ಮುಂಚಿತ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವಾಗ
- * ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 5 ಕೆಜಿ ಫೋರೇಟ್ ಅಥವಾ 8 ಕೆಜಿ ಕಾರ್ಬೋಫ್ಯೂರಾನ್ ಹಾಕಬೇಕು.
- * 1-2 ಕೆಜಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೀಜ ಬಳಸಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- * ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು.
- * ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 8 ಕೆಜಿ ಕಾರ್ಬೋಫ್ಯೂರಾನ್ ಹರಳಗಳನ್ನು ಸುಳಿಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು.

ಹೇನು :

ಹಸಿರು ಮಿಶ್ರಿತ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಹೆನುಗಳು ಒಣ ವಾತಾವರಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳಿಂದ ರಸ ಹೀರುವುದರಿಂದ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಬಾಧೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಂಡಾಗ ಗಿಡಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತವಾಗಿ, ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಕ್ಕರೆ ಅಂಶವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ ಬೂಸ್ಟಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿ ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ ಕ್ರಿಯೆ ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ :

ಬಾಧೆ ಕಂಡಾಗ ಡೈಮಿಥೋಯೇಟ್ (1.5ಮಿ.ಲೀ./ಲೀ.) ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ :

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು

ತರಲಬಾಳು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ

ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಕಾಲೋನಿ ಲೇಔಟ್,

ಬಿ.ಐ.ಇ.ಟಿ. ಕಾಲೇಜ್ ರಸ್ತೆ, ದಾವಣಗೆರೆ - 577 004.

ಫೋನ್ : 08192-263462, ಫ್ಯಾಕ್ಸ್ : 08192-260969

e-mail : dvgtkvk@yahoo.com

website : taralabalukvk.com